

# WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok V.

WARSZAWA, DNIA 29 LUTEGO 1928 R.

Nr. 4.

## TREŚĆ:

|                                                                                                          | str. |                                                                                            | str. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Wydawnictwa Biura Ekonomicznego Banku Polskiego . . .                                                    | 33   | Bezczelowe prośby o przywrócenie dodatków lokalnych . . .                                  | 34   |
| Kasowanie znaczków stemplowych na wekslach przez kasy skarbowe . . . . .                                 | 33   | Bilans handlowy Polski . . . . .                                                           | 34   |
| Przestrzeganie prawidłowego toku postępowania przy przyjmowaniu akcyj Banku Polskiego do cesji . . . . . | 34   | Położenie gospodarcze Polski w styczniu 1928 r. na podstawie sprawozdań Oddziałów. . . . . | 36   |
| Telefoniczne porozumiewanie się z Centralą tylko w ważnych sprawach . . . . .                            | 34   | Weksle miejscowe zdyskontowane i zainkasowane w roku 1927 . . . . .                        | 41   |
|                                                                                                          |      | Weksle zamiejscowe nadesłane i zainkasowane w roku 1927 . . . . .                          | 42   |

### Wydawnictwa Biura Ekonomicznego Banku Polskiego.

Jako trzeci tom wydawnictw Biura Ekonomicznego ukazała się praca Kierownika tegoż Biura, p. dr. M. Szawleskiego, p. t. „Polska na tle gospodarki światowej”. Ponieważ książka ta wzbudziła duże zainteresowanie wśród pracowników Banku, zawiadamia się niniejszym, że można ją zamawiać w Sekretarjacie Dyrekcji po cenie 8 złotych za egzemplarz, podczas gdy w sprzedaży księgarskiej kosztuje 12 złotych. Nadmienia się przytem, że urzędnicy Banku Gospodarstwa Krajowego nabyli już 120 egzemplarzy.

Tak samo poprzednie wydawnictwa, t. j. „Zasady pokrycia kruszcowego emisji banknotów” i „Bilans płatniczy Polski w latach 1923—1926”, p. Stanisława Pszczółkowskiego, są do nabycia po niższej cenie zł 1.50 i zł 2.10 za egzemplarz.

Książki, zamówione przez poszczególnych urzędników lub Koła Zrzeszenia, dostarczane będą przy sposobności wysyłek druków. Na żądanie mogą być wysyłane oddzielnie pocztą, przyczem koszty wynosić będą zł 1.10 od książki Dr. Szawleskiego, zaś zł 1.75 od kompletu wymienionych książek.

### Kasowanie znaczków stemplowych na wekslach przez kasy skarbowe.

(Dział I i IV Spisu Okólników).

Kasy skarbowe upoważnione są do kasowania znaczków stemplowych tylko na urzędowych blankietach wekslowych, sporządzonych według wzorów dawnych (Wiadomości Banku Polskiego Nr. 7 z 15 kwietnia 1927 r. — „Używanie blankietów wekslowych dotychczasowych wzorów”). W innych wypadkach, w szczególności zaś, gdy chodzi o uzupełnienie opłaty stemplowej blankietu urzędowego nowego typu niedostatecznej wartości, skasowanie znaczków stemplowych powinno być dokonywane nie przez kasy skarbowe, lecz przez urzędy skarbowe, a to na mocy art. 124 ustawy o opłatach stemplowych. Mimo to niektóre kasy skarbowe, wkraczając w kompetencję rzeczonych urzędów, kasują znaczki stemplowe na wekslach, narażając posiadaczy weksli na kary stemplowe, gdyż władze skarbowe uważają uiszczenie opłaty w znaczkach, skasowanych przez kasy skarbowe, za niedopełnienie obowiązku ustawowego. Powyższe formalistyczne stanowisko władz skarbowych (urzędów i izb skarbowych) nie znajduje poparcia w Ministerstwie Skarbu, które uważa, że kasowanie znaczków stemplowych przez kasy skarbowe należy tolerować, dopóki nie zarządzi w drodze interwencji w każdym konkretnym wypadku, aby kasa skarbową zaniechała kasowania znaczków.

Oddziały, które zauważą weksle z dodatkową opłatą stemplową w znaczkach, skasowanych przez kasę skarbową (z wyjątkiem wypadków omówionych na wstępie), winny zawiadomić o tem Wydział Prawny, w celu dalszego podania tej wiadomości Ministerstwu Skarbu.

Kasowania znaczków stemplowych przez kasy skarbowe jakoteż zaznaczania przez nie przyjęcia opłaty w gotówce nie należy uważać za błąd formalny, skutkiem czego weksle odnośne mogą być przyjmowane do portfela Banku.



## **Przestrzeganie prawidłowego toku postępowania przy przyjmowaniu akcji Banku Polskiego do cesji.**

(Dział I Spisu Okólników).

Oddziały przy przyjmowaniu akcji Banku Polskiego do cesji nie stosują często przepisów, zawartych w Okólnikach i listach okrężnych. Wobec tego przypomina się, że:

- 1) w myśl listu okrężnego Nr. 35/5290/Ks. Akc. z 1 lipca 1925 r. należy w liście klienta o przeprowadzenie cesji akcji (form. Nr. 430) uwidoczniać nazwę Oddziału (stemplem lub czerwonym atramentem) oraz datę odnośnego zawiadomienia (form. Nr. 432);
- 2) opłata stemplowa od cesji winna być obliczana w myśl listów okrężnych Wydziału Prawnego Nr. 183 z 30 grudnia 1926 r. oraz Nr. 32 z 14 marca 1927 r., z uwzględnieniem zmiany, wprowadzonej listem okrężnym Nr. 11 z 6 lutego 1928 r.

Nadmienia się przytem, że — wobec uzależnienia wysokości opłat od kursu akcji, ma być w zawiadomieniu, wysyłanem do Centralnej Księgowości (form. Nr. 432) podawany kurs, podług którego obliczył Oddział opłatę stemplową.

Wreszcie pożądanem jest, ażeby w wypadkach przedstawiania akcji w ilości ponad 10 arkuszy klienci składali sporządzony alfabetycznie (do 3-ciej litery) wykaz akcji wraz z numerami i podawali w nim nazwiska akcjonariuszów ostatnio zarejestrowanych w księdze akcjonariuszów Banku.

## **Telefoniczne porozumiewanie się z Centralą tylko w ważnych sprawach.**

(Dział I Spisu Okólników).

Kierownictwa Oddziałów zwracają się bardzo często w drodze telefonicznej do Dyrekcji w kwestiach osobistych lub służbowych, które nie są albo wcale pilne albo małej wagi, wobec czego mogłyby być załatwione listownie bez szkody i opóźnienia dla danej sprawy.

Ponieważ międzymiastowe połączenia telefoniczne, poza dużymi kosztami, utrudniają w znacznym stopniu pracę Centrali, zwraca się uwagę, że tego rodzaju porozumiewanie się z Dyrekcją Banku dozwolone jest wyłącznie w bardzo ważnych i rzeczywiście niecierpiących zwłoki sprawach.

## **Bezcelowe prośby o przywrócenie dodatków lokalnych.**

(Dział I i II Spisu Okólników).

Dyrekcja Banku otrzymuje z Oddziałów, którym od dnia 1 stycznia 1928 r. cofnięto lub obniżono dodatek lokalny, podania o przywrócenie lub pozostawienie go w poprzedniej wysokości. Sprawa dodatków lokalnych załatwiona została łącznie z regulacją płac od 1 stycznia 1928 r., skutkiem czego prośby o przywrócenie dodatków tych nie mogą być uwzględnione.

## **BILANS HANDLOWY POLSKI.**

Rok 1927 zapoczątkowuje nowy okres handlu zagranicznego. Odtąd, wobec jednakowego, rzecz można, poziomu wywozu, przywóz towarów do Polski, począwszy od stycznia, wzrasta prawie z miesiąca na miesiąc, co powoduje w rezultacie zmniejszanie się aktywności bilansu handlowego, a później jego deficyt. Trzy aktywne pozycje naszego bilansu, którymi są: produkcja hodowlana, leśna i kopaliny, zapewniające zawsze dodatnią nadwyżkę, tym razem jednak nie zdołały stłumić rosnącego deficytu pozostałych, pogłębianego nadomiar nieurodzajem w 1926 r. Deficyt ten osiągnął w końcu grudnia 1927 r. wysokość około 235 milj. zł. w zł.

Historja ostatnich lat stwierdziła, że możliwości rozwojowe wywozu są ściśle ograniczone i przy najlepszych koniunkturach nie wiele przekroczyć mogą ponad 1.400 milj. zł. w zł. rocznie, natomiast nieczem niekrepowany przywóz, posiada dużą skłonność wzrastania do granic 2.000 milj. zł. w zł. Dzie-



łąc obrotów handlu zagranicznego, według głównych grup wytwórczości krajowej, otrzymuje się zupełnie wyraźny obraz, wyjaśniający, które z nich zasadniczo z punktu widzenia bilansu handlowego wpływają na jego deficyt, a które są zupełnie aktywne.

Przywóz w milj. zł. w zł.

Wywóz w milj. zł. w zł.

| 1924    | 1925    | 1926  | 1927    |                                                          | 1924    | 1925    | 1926    | 1927    |
|---------|---------|-------|---------|----------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| 228,6   | 418,4   | 129,7 | 318,5   | Produkty i przetwory pochodzenia roślinnego              | 271,1   | 253,6   | 280,3   | 201,5   |
| 214,7   | 174,7   | 91,6  | 171,5   | Produkty hodowli i ich przetwory pochodzenia zwierzęcego | 92,9    | 232,—   | 219,4   | 288,4   |
| 8,6     | 2,7     | 3,3   | 7,2     | Produkty leśnictwa                                       | 159,6   | 207,6   | 198,—   | 336,3   |
| 32,2    | 29,2    | 36,5  | 57,6    | Kopaliny i paliwa mineralne                              | 352,3   | 218,—   | 337,8   | 259,1   |
| 21,7    | 22,2    | 12,9  | 26,4    | Wytwory przemysłu mineralnego                            | 6,5     | 5,—     | 3,1     | 11,6    |
| 292,6   | 291,1   | 158,8 | 344,8   | Wytwory przemysłu metalowego                             | 167,—   | 163,5   | 150,—   | 174,9   |
| 118,1   | 116,7   | 107,9 | 178,4   | Surowce i wytwory przemysłu chemicznego                  | 26,3    | 25,2    | 24,9    | 23,6    |
| 449,9   | 437,2   | 308,1 | 439,9   | Surowce i wytwory przemysłu włókienniczego               | 168,4   | 144,7   | 81,—    | 85,1    |
| 27,6    | 36,7    | 28,9  | 52,8    | Surowce i wytwory przemysłu papierniczego                | 9,9     | 11,4    | 6,8     | 6,6     |
| 81,7    | 72,5    | 17,5  | 20,1    | Wytwory przemysłu konfekcyjnego i galanteryjnego         | 11,4    | 10,1    | 4,8     | 4,2     |
| 2,6     | 0,6     | 1,—   | 3,1     | Kamienie i metale szlachetne                             | 0,06    | 0,01    | 0,08    | 0,6     |
| 1.478,3 | 1.602,8 | 896,2 | 1.620,3 | Ogółem                                                   | 1.265,4 | 1.271,1 | 1.306,1 | 1.391,9 |

Z jednej strony produkcja hodowlana, leśna i kopaliny stwarzają corocznie stałą nadwyżkę wywozu — z drugiej zaś produkcja metalowa, chemiczna i włókiennicza głównie przyczyniają się do deficytu: pierwsza i druga dają roczny niedobór w wysokości ca 140 milj., czyli razem 280 milj., trzecia znacznie większy, bo sięgający ca 300 milj. zł. w zł. rocznie. Pominąwszy pozatem parę innych grup deficytowych, wykazujących stosunkowo mniejsze obroty, zaznaczyć należy odnośnie do produkcji rolnej, że obroty jej kształtują się zależnie od urodzaju: w roku pomyślnym dają nadwyżkę, w roku niepomyślnym niedobór, wynoszący np. w r. 1927 — 117 milj. zł. w zł. Powstrzymując się od analizy szczegółowej, można w zarysach stwierdzić, że nieurodzaj r. 1926, wzmożony przywóz maszyn na cele przemysłowe i rolne, surowki żelaza, surowców i półfabrykatów chemicznych dla produkcji nawozów sztucznych, surowców i wytworów przemysłu włókienniczego, stanowią główne źródła deficytu bilansu handlowego w r. 1927.

Bilans handlowy Polski kształtuje się dotychczas pod wpływem dokonywanych inwestycji zniszczonych lub przestarzałych urządzeń. Jest to zasadnicza przyczyna, powodująca jego deficyt, a która z biegiem czasu ustąpić musi. Odnowione warsztaty produkcji nie będą myślały ciągłego, gruntownego remontu: staną się zdolne do wytwarzania. Aktywizacja bilansu handlowego będzie następowała z obydwóch stron: obok redukcji przywozu maszyn i wyrobów sprowadzanych, będzie wzrastał wywóz produktów krajowych, dostatecznie już wytwarzanych w kraju. Jednocześnie poszczególne grupy będą podlegały różnym przeobrażeniom: dzisiejsze znaczenie niektórych grup wybitnie aktywnych bardzo się zmniejszy, z drugiej zaś strony grupy deficytowe z wszelką pewnością staną się aktywnymi.

Jest to jednak długi proces, który ze względu na konieczność zrównoważenia bilansu handlowego winien być przyspieszony, przez stwarzanie jak najkorzystniejszych warunków dla produkcji krajowej. Mając na uwadze obroty handlu zagranicznego za 4 lata i warunki produkcji w kraju, można wysnuć odnośnie do bilansu handlowego następujące wnioski:

W zakresie produkcji rolnej bilansu aktywnego nie mamy i nie będziemy mieli, albowiem nawet przypuszczalny postęp w gospodarowaniu nie wyrówna wzrastającego spożycia.

Proces rozdrabniania gospodarstw rolnych spowoduje zwrot ku produkcji hodowlanej, która będzie dawała poważne nadwyżki eksportowe. Ulepszenie techniczne i handlowe organizacji eksportu jest nieodzownym warunkiem zwiększenia jego rezultatów finansowych.

Wywóz drzewa, stanowiący 24,5% ogólnej wartości wywozu w r. 1927, jest tylko koniecznością chwilową, spełnianą celem aktywizacji bilansu handlowego, w przyszłości jednak musi ulec redukcji.



Wzmożony wywóz kopalin a w szczególności węgla, przy złych obecnie koniunkturach światowych, możliwy jest jedynie pod warunkiem rozszerzenia pojemności rynku wewnętrznego, co zapewni przemysłowi węglowemu większą rentowność.

W zakresie przemysłu metalowego należy się liczyć nadal z wydatnym przywozem surowców (surówki żelaza) i stopniową redukcją przywozu maszyn.

Rozwój przemysłu chemicznego uchroni nas w niedługim czasie przed nadmiernym przywozem wyrobów gumowych (przy dalszym dopływie surowca), fosforów i nawozów sztucznych. Celem redukcji przywozu olejów technicznych, stanowczo konieczną rzeczą jest poparcie wytwórczości i przeróbki olejów roślinnych i tłuszczów zwierzęcych.

Deficyt w grupie włókienniczej, poza przywozem surowca, przypisywać również należy w dużej mierze przywozowi wyrobów i półfabrykatów. Znaczna zatem redukcja tego deficytu może być najłatwiej dokonana przez zupełne dostosowanie się krajowego przemysłu do wewnętrznych potrzeb.

Poważny i szybki efekt dla bilansu handlowego dałoby popieranie i rozszerzanie produkcji krajowej w zakresie przemysłu papierniczego, konfekcyjnego i galanteryjnego, których produkcja nie zaspokaja wewnętrznego zapotrzebowania.

### **Położenie gospodarcze Polski w styczniu 1928 r. na podstawie sprawozdań Oddziałów.**

*Położenie ogólne.* Zasadniczą cechą okresu sprawozdawczego był brak ożywienia w handlu, co z kolei rzeczy odbiło się na stanie rynku pieniężnego. Osłabienie obrotów towarowych w styczniu, miesiącu wybitnie międzysezonowym, jest objawem normalnym, atoli zupełnie niezależnie, daje się zauważyć również pewien spadek spożycia. Niezasilane przez konsumenta gotowizną kupiectwo, nie mogło wywiązywać się z zobowiązań, tembardziej, że równocześnie musiało wykupywać świadectwa przemysłowe na nowy rok. Pobudzona korzystnie zarysowującą się konjunkturą — przedsiębiorczość stała się zbyt pochopna do zaciągania zobowiązań, które chwilowo trudno wypełnić.

Zniesienie ograniczeń dewizowych wpłynęło na dalszy spadek skupu dewiz w Oddziałach, dochodzący niejednokrotnie do 50%. Oddział w Katowicach skupił w styczniu walut i dewiz o 5.044 tys. mniej aniżeli w grudniu, co tłumaczy konkurencją banków niemieckich, które płać ceny znacznie wyższe. W Warszawie dał się zauważyć w styczniu, silniejszy niż w grudniu, popyt na waluty obce, spowodowany między innymi zapowiedzią waloryzacji cel. W Gdańsku po ożywionych obrotach miesiąca grudnia, styczeń przeszedł bardzo spokojnie.

W styczniu zapas walut w Banku Polskim zmniejszył się nieznacznie, skutkiem nietyle wzmożonego popytu na giełdzie, co zwiększonego, nadzwyczajnego zapotrzebowania Rządu.

Położenie ogólne przemysłu można uważać nadal na korzystne: produkcja i zbyt utrzymały się naogół na poziomie poprzedniego miesiąca a w niektórych nawet działach np. przemyśle naftowym, ceramicznym i papierniczym, cokolwiek się zwiększyły.

W Gdyni prace w porcie odbywały się tylko nad pogłębianiem kanału i basenu portowego; wszystkie roboty lądowe są narazie wstrzymane. Węgla wywieziono przez Gdynię 103.570 tonn t. j. o 2.185 tonn mniej, aniżeli w grudniu, ponadto wywieziono 1.000 tonn cementu.

Stan bezrobotnych w cyfrach przedstawia się następująco:

|                      |                       |
|----------------------|-----------------------|
| 7. I. 1928 — 169.355 | 28. I. 1928 — 181.672 |
| 14. I. „ — 176.821   | 4. II. „ — 181.454    |
| 21. I. „ — 181.653   | 11. II. „ — 181.229   |

Wzrost bezrobocia w styczniu dotyczy grupy budowlanej i robotników niewykwalifikowanych. Od 21 stycznia ilość bezrobotnych nie ulega zmianie.

*Sytuacja kredytowa.* W związku z zastojem w handlu, miesiąc styczeń upłynął pod znakiem silnie dającego się odczuwać braku gotówki. Pogorszyła się zatem wypłacalność, wykup weksli odbywał się leniwie i ociężale, zwiększył się w dalszym ciągu stosunek weksli zaprotestowanych w Banku Polskim, wzrosła również w niektórych miejscowościach wydatnie prywatna stopa dyskontowa. Niemal wszystkie Oddziały komunikują o ciasnocie na rynku pieniężnym i złym utargu w handlu. Na rynek pieniężny starają się Oddziały Banku Polskiego wpłynąć przez kredyty t. zw. oddziałowe, które napełniły wielką otuchą sfery kupieckie. Spodziewamy się, pisze Oddział w Brześciu n/B., że udzielając



pomocy wielu firmom wpłyniemy na ukrócenie panoszącej się lichwy. Kredyty na rachunku otwartym, na zastaw weksli długoterminowych zostały dotychczas wykorzystane nieznacznie. Weksle z terminem ponad 3 miesiące pojawiają się nie tylko z istotnej potrzeby kredytu długoterminowego, ale również wskutek jednolitej opłaty stemplowej. Różnica w opłatach stemplowych, stosowana poprzednio dla weksli krótko i długoterminowych nie pozostawała bez wpływu na wystawianie „długich” weksli. Daje się również odczuć brak odpowiedniego materiału wekslowego, podawanego do skupu w Banku Polskim, wskutek czego wielu podawców nie wykorzystuje całkowicie kredytu.

W ostatnich czasach Bank Gospodarstwa Krajowego zaczął przyjmować do dyskonta weksle, płatne we wszystkich miejscowościach, gdzie są urzędy pocztowe, co wpływa dodatnio na wykorzystanie materiału, który nie może być umieszczony w Banku Polskim.

*Rolnictwo i przemysł rolniczy.* Na rynku zbożowym w Poznaniu panowało w ciągu miesiąca usposobienie spokojne przy małym zaofiarowaniu i niewielkich obrotach, co przypisywano brakowi gotówki. O dalszym kształtowaniu się cen decydować będzie stan ozimin, które weszły w jesieni dobrze, ale w zimie przy silniejszych mrozach miały za mało pokrywy śnieżnej. Pogoda dla ozimin w styczniu była sprzyjająca.

W *cukrownictwie* plantatorzy domagają się podwyżki cen buraków, którą cukrownie uzależniają od podniesienia cen cukru na rynku wewnętrznym. Obszar plantacji w r. 1925/26 wynosił 173,9 tys. ha., w roku 1926/27 — 180,4 tys. ha. a w roku 1927/28 — 203 tys. ha. Atoli zbiór buraków w roku 1927 skutkiem klęski, która nawiedziła plantacje buraczane wypadł o 20% mniej od przewidzianego. Dlatego również i produkcja cukru w 1927/28 r. wyniosła tylko 5.030 tys. q., gdy w r. 1926/27 przy mniejszych obszarach plantacji wynosiła 5.023 tys. q. a w r. 1925/26 — 5.207 tys. q. Na spożycie wewnętrzne przeznaczono w roku bieżącym 3.095 tys. q., na eksport do Angji, Niemiec, Francji i krajów nadbałtyckich 1.470 tys. q., resztę przeznaczono na ustanowienie kontyngentu zapasowego na potrzeby krajowe.

Powiększenie spożycia wewnątrz kraju, wobec strat ponoszonych na eksporcie, jest sprawą zasadniczą dla cukrownictwa. Pod tym względem wśród 42 państw, Polska zajmowała doniedawna jedno z ostatnich miejsc. Następnie jednak daje się stwierdzić stały wzrost spożycia a w r. 1927 przekroczyliśmy normę przedwojenną, osiągając przeszło 10 kg. na 1 mieszkańca.

*Produkcja i zbył spirytusu.* Wytwórczość gorzelnictwa powojennego spadła do 22% ze względu na odcięcie Polski od rynków zbytu dawnych państw zaborczych, oraz z powodu światowej nadprodukcji spirytusu, wywołanej zubożeniem ludności i wprowadzeniem prohibicji w poszczególnych państwach. Z tych przyczyn produkcja spirytusu w Polsce musi się dostosować do niewielkiej pojemności rynku wewnętrznego. W roku 1926 spożycie spirytusu na 1 mieszkańca wynosiło 1.56 litra, a skala spożycia spirytusu technicznego była znacznie niższa. Celem zwiększenia produkcji gorzelniczej, odpowiadającej wytwórczości ziemniaczanej, należałoby dążyć do rozszerzenia zbytu spirytusu technicznego i napędnego.

*Przemysł browarniany* uskarża się na brak dobrego jęczmienia, którego cena wynosi od 42—45 zł za 1 q. Podstawowym artykułem dla przemysłu browarnianego jest chmiel, którego produkcja w Polsce osiąga 90% norm przedwojennych. Ceny chmielu wahają się od \$ 40—50 za centnar i kontrolowane są przez rynki zagraniczne, na które głównie wytwórczość chmielu jest przeznaczona.

*Przemysł młynarski* posiada niekorzystną koniunkturę, nagromadził bowiem nadmierne zapasy mąki, na które nie znajduje obecnie odpowiedniego zbytu. Położenie jego pogarsza spadek cen mąki, spowodowany nadmierną podażą zbóż na rynku wewnętrznym i wprowadzeniem wysokich opłat wywozowych.

W *przemysle przetworów tłuszczowych* odczuwano pewien zastój, spowodowany wzmagającą się konkurencją fabryk gdańskich i górnośląskich, zaopatrywanych w tanie kredyty przez kapitał niemiecki. Przemysł przetworów ziemniaczanych odczuwa ujemnie wzrost cen surowca, przy której produkcja nie kalkuluje się, tembardziej, że popyt na mąkę na rynku krajowym jest bardzo słaby przy nadmiernej podaży.

Koniunktura w wywozie jaj na rynek wiedeński uległa nieznacznemu pogorszeniu wskutek konkurencji jaj egipskich, znacznie wprawdzie mniejszych ale tańszych o 6—7 groszy na sztuce. Dowóz tych jaj odbywa się parowcem pośpiesznym do Triestu, a cały transport trwa zaledwie tydzień, czyli nie dłużej aniżeli z Polski. Dzięki pośpiesznemu transportowi jaja egipskie zdobywają również rynek angielski.



*Hodowla ryb i rybołówstwo.* Rozwój hodowli ryb słodko-wodnych czyni w Polsce widoczne postępy. W okresie powojennym ilość gospodarstw rybnych zwiększyła się o 50%. Przestrzeń zajęta przez nie wynosi przypuszczalnie 50.000 ha, a inwestycje pochłonęły ca 20 milj. zł. Roczne zapotrzebowanie ryb w Polsce zaspakajane jest przez sztuczną hodowlę w wysokości 600 tys. kg., na resztę zaś składa się naturalna produkcja jezior, import z zagranicy i ryby morskie. Hodowli ryb w Polsce zagraża poważnie konkurencja Węgier i Rosji. Celem podniesienia poziomu gospodarstw rybnych Państwowy Bank Rolny przyznał 500 tys. zł. kredytu krótkoterminowego Związkowi producentów ryb., ponadto zaś udziela 4 — 5% pożyczek inwestycyjnych na zakup sieci, paszy i t. p. W rybołówstwie morskiem połowy w porównaniu z grudniem spadły.

*Przemysł węglowy.* W styczniu wydobyte węgiel i zbył utrzymały się na poziomie poprzedniego miesiąca. W stosunku do ogólnego zbytu eksport wynosił 33,09%, czyli w porównaniu z poprzednim okresem zwiększył się o 1,33%. Przedsiębiorstwa węglowe starały się utrzymać pojemność rynków północnych za wszelką cenę, pomimo niskich cen i silnej konkurencji węgla angielskiego, którego ceny eksportowe spadły ostatnio poniżej poziomu przedwojennego. Wobec dużych strat na eksporcie, jednym z poważniejszych zagadnień przemysłu węglowego jest dziś sprawa podwyżki cen węgla na rynku wewnętrznym. Nabiera ona szczególniejszej ostrości ze względu na trzykrotne podwyższanie w r. ub. płac robotniczych i wydatną zwyżkę wszelkich materiałów, potrzebnych do prowadzenia kopalń, gdy natomiast ceny węgla pozostały w tym czasie bez zmiany. Zbyt do Austrii i Czechosłowacji utrzymał się na tym samym poziomie a ceny były zadowalające. Eksport do Włoch, wynoszący w styczniu ca 30 tys. tonn, nie przynosi zbyt wielkich zysków zarówno wskutek konkurencji obcej jak i braku ogólnej organizacji sprzedaży. Wywóz do Rosji jest ogromnie utrudniony ze względu na wymagania odbiorców długoterminowego kredytu.

Sytuacja koksowni w związku z pomyślną nadal konjunkturą przemysłu hutniczego jest dobra, natomiast brykietownie wskutek braku dostatecznego zbytu w kraju i zagranicą są zatrudnione słabo.

*Przemysł naftowy.* Dzięki nowym dowierceniom w Mrażnicy ogólna produkcja ropy w miesiącu styczniu zwiększyła się o ca 500 cystern. Cena ropy wynosi około \$ 210 za wagon, utrzymując się już od kilku miesięcy na tym samym poziomie. Zbyt przetworów naftowych jest obecnie słaby, skutkiem zmniejszonego w porze zimowej ruchu automobilowego i spadku zużycia nafty z upływem sezonu. Eksport z powodu silnej konkurencji Rumunji, Rosji i Ameryki, obniżył się z 60% na 30% produkcji naftowej i głównie skierowywany jest na rynki północne, gdyż kraje śródziemnomorskie zostały opanowane zupełnie przez trusty Royal Dutch i Standard Oil.

*Wosk ziemny* nie ma obecnie prawie żadnego zbytu. Kopalnie wosku nie wstrzymały wprowadzenia eksploatacji, ale produkują albo na zapas, albo przeznaczony na eksport towar lombardują, czekając na lepsze czasy. Powodem zastoju jest konkurencja firm, podrabiających sztucznie przetwory z wosku ziemnego, co z drugiej strony zmusza przedsiębiorstwa, eksploatujące surowiec do zajęcia się jego przeróbką.

*W przemyśle żelaznym* po zastoju handlowym w grudniu nastąpiło pewne ożywienie w ciągu stycznia. Wpływ zamówień na żelazo sztabowe i formowe ze strony hurtowni i przemysłu przetwórczego zwiększył się. Ponadto Ministerstwo Kolei i rozmaite przedsiębiorstwa przemysłowe zgłosiły zapotrzebowania na maszyny i żelazo do budowy nawierzchni kolejowych. Możliwości wywozu uległy nieznacznemu pogorszeniu, ponieważ przedsiębiorstwa zagraniczne zorganizowane w międzynarodowym syndykacie obniżały w dalszym ciągu ceny wywozowe, co przyczyniło się do redukcji zamówień. Podbijanie cen umożliwiło nawet przeniknięcie konkurencji zagranicznej do kraju i zaniepokoiło rynek wewnętrzny. Ceny w kraju, regulowane przez Syndykat Polskich Hut Żelaznych, pozostały bez zmiany. Ostatnio dzięki zabiegom Syndykatu, powstała w województwach wschodnich organizacja hurtowego handlu żelazem, która przyczyni się do rozszerzenia pojemności rynku tych terenów.

*W odlewniach żelaza* na Pomorzu produkcja znajduje się w granicach największej sprawności technicznej zakładów. Już w ostatnim kwartale ubiegłego roku w sprzedaży osiągnięto nienotowane dotychczas cyfry, które nawet w miesiącu grudniu zwykle mniej ożywionym nie uległy większym ochyleniom. Eksport wynosi 46% produkcji.

*W przemyśle metalowo-przetwórczym* najintensywniej pracują fabryki drutu, gwoździ, lin żelaznych, które mają stały zbyt dla swych produktów. Wytwórnice maszyn rolniczych pracują przeważnie na skład, przygotowując się do sezonu wiosennego.

*W przemyśle włókienniczym białostockim*, po zakończeniu sezonu zimowego, nieliczne większe fabryki pracują na skład, mniejsze ograniczyły pracę do 2—3 dni w tygodniu. W końcu stycznia



odbyły się przetargi na dostawę sukna dla wojska, co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia zamówień i uruchomienia fabryk podczas martwego sezonu. Niekorzystny stosunek kapitałów inwestycyjnych do środków obrotowych zmusza niektóre fabryki do częściowej likwidacji urządzeń, celem upłynnienia kapitałów. Dla fabryk pluszu i welwetów konjunktura dobra.

Przemysł wełniany, bawełniany i jutowy w Częstochowie prosperuje dobrze i dąży do powiększenia produkcji. Fabryki kapeluszy wyprzedają całkowicie towar wiosenny i rozszerzają dalej produkcję.

*Przemysł włókienniczy łódzki* przechodzi okres międzysezonowy, wypełniony wielostronną pracą w obrębie fabryk. Dotyczy ona tworzenia nowych wzorów, układania próbek wiosennych wyrobów, pertraktowania z hurtownikami bezpośrednio i w drodze korespondencji. W branży bawełnianej był ożywiony popyt na wyroby białe, bieliźniane i pościelowe, które wśród klienteli wyrobiły już sobie dobrą markę. Przyjezdni kupcy interesowali się również materiałami bawełnianymi gatunków letnich, pozostawiając zrealizowanie zamówień na przyszły miesiąc. — W przemyśle wełnianym panował ożywiony ruch. Popyt dotyczył przedewszystkiem letnich towarów kamgarnowych oraz niektórych tańszych gatunków szewiotowych.

Z powodu mroźnej zimy przeciągnął się tym razem poza zwykłą normę sezon wyrobów branży trykotowej. Przyczynił się do tego okres sportów zimowych i praktyczne właściwości wyrobów trykotowych, noszonych coraz chętniej przez fizycznie pracującą klasę ludności.

*Przemysł ceramiczny*, który przez szereg lat walczył z trudnościami z powodu zupełnego prawie zastoju w ruchu budowlanym, wykazuje obecnie ożywioną działalność. Istniejące cegielnie nie mogą w wielu miejscowościach zaspokoić rosnącego zapotrzebowania, buduje się zatem nowe, względnie przeprowadza poważniejsze inwestycje w dawnych. Wzmógł się popyt spowodował na rynku poznańskim podwyżkę cen cegły glinowej ze zł 70 na zł 75 za 1.000 loco cegielnia. Przedsiębiorstwa wyrobów fajansowych są w przededniu największego sezonu dorocznego w okresie świąt wielkanocnych. Wysyłka towarów do odbiorców krajowych trwa bez przerwy; zamówienia zagraniczne są również znaczne i wynoszą 50% produkcji (Włocławek).

Ożywienie w przemyśle ceramicznym jest zapowiedzią zbliżającego się sezonu budowlanego, do którego w całym kraju przywiązuje się duże nadzieje. Przeniesienie roku budżetowego na 1 kwietnia stało się bezsprzecznie przyczyną opóźnienia państwowych prac budowlanych, na które zwykle o tej porze były zawierane umowy. W miasteczkach prowincjonalnych, poza licznymi budowlami prywatnymi, projektowane są większe roboty miejskie. Rozbudowie Gdyni poświęca się stale dużo uwagi: w styczniu uchwalono w Ministerstwie Przemysłu i Handlu projekt inwestycji dla Gdyni na 5 lat. Do najpilniejszych zadań zalicza się wykończenie linii kolejowej Bydgoszcz — Gdynia.

*Przemysł drzewny*. Zwyżka cen drzewa w lasach państwowych spowodowała powstrzymanie się firm zagranicznych od zakupów. Ponadto brak zainteresowania drzewem polskim ze strony rynku angielskiego przyczynia się, że i importerzy niemieccy zajęli ostatnio wyczekujące stanowisko. Ogólna uwaga skierowana jest obecnie na drzewo rosyjskie, na które odbędą się w marcu przetargi na rynku londyńskim. Wiele przemawia za tem, że ceny oferowane w czasie tych przetargów na materiały tarte, których Rosja produkuje bardzo dużo, będą niskie i wywrą wybitny wpływ na kształtowanie się cen drzewa polskiego, szczególnie sortymentów obrobionych.

W zakresie materiałów dębowych wewnętrzny rynek zbytu poprawił się nieco w związku z zapotrzebowaniem P. K. P. Popyt na materiały dębowe w Niemczech jest mały, przy silnej podaży wysokogatunkowej dębiny jugosłowiańskiej. Zapotrzebowanie Szwajcarii ogranicza się do surowych fryzów i zupełnie suchych wyrobów stolarskich pierwszej jakości, których wyrób jest utrudniony z powodu braku taniego kredytu, przetrzymanie bowiem tych materiałów do czasu przeschnięcia podraża ich cenę kosztami odsetek o ca 25%.

Niepomierna zwyżka cen surowca utrudnia w wysokim stopniu normalną produkcję tartaków. Niektóre z nich wstrzymują się od większych zakupów na własny rachunek i pracują wyłącznie dla firm zagranicznych, wiele zaś przerwało zupełnie produkcję. Jednocześnie fabrykacja wyrobów drzewnych została zahamowana szczególnie w warsztatach drobnych, niezasobnych w kapitały. Większe natomiast wytwórnie, fachowo prowadzone, pracują przy pełnym zatrudnieniu a otrzymane zamówienia zapewniają im normalną produkcję do końca bieżącego półrocza.

*W przemyśle papierniczym* zapotrzebowanie papieru przez rynek krajowy jest nadal żywe. Produkcja na potrzeby rynku krajowego jest wyprzedana na 10 miesięcy naprzód, wobec czego o eksporcie



chwilowo niema mowy. Pomyślna konjunktura dla fabryk celulozy, które poważne nadwyżki ponad spożycie wewnętrzne — eksportują, powoduje ciągłą rozbudowę i udoskonalenie urządzeń.

W przemyśle garbarskim nastąpiło pewne ożywienie wskutek zwiększonego popytu na skóry kolorowe, chromowe. Ceny za towar gotowy podwyższono od 10 — 15%; surowiec jednak w dalszym ciągu niewspółmiernie zwyczajuje, wskutek czego w niektórych miejscowościach słabsze firmy ograniczyły produkcję.

Przemysł gumowy rozwija się wyjątkowo pomyślnie. Poważniejsze zakłady na Pomorzu zwiększyły w roku 1927 wartość produkcji o 87%, sprzedaży krajowej o 96%, a zagranicznej 10%. Wzrost wytwórczości pozwolił na wydatną niżkę cen na rynku krajowym. Cała produkcja jest stale wyprzedana a wartość niewykonanych obecnie zamówień wynosi ca 8 milj. fr. zł. Aby podoląć wzrastającym zamówieniom na sportowe obuwie tenisowe, powiększa się produkcję w tym zakresie do 15.000 par dziennie. Niedawno rozpoczęto fabrykację opon rowerowych, która wkrótce zostanie doprowadzona do 1.000 par dziennie. Nowopowstające zakłady w Wąbrzeźnie wprowadzają wytwórczość płaszczy gumowych.

W Gnieźnie dzięki prywatnej inicjatywie i ofiarności powstało Towarzystwo Jedwabnicze i szkoła jedwabnictwa. Myśl stworzenia przemysłu jedwabniczego przyjęła odrazu realne kształty, zakupiono bowiem kilkanaście tysięcy drzew morwowych, sprowadzono jajeczka jedwabników i pozakładano ogrody.

*Handel.* Już w sprawozdaniu grudniowym uskarżano się na zastój w handlu i małe obroty przedświąteczne, nie można się zatem było spodziewać poprawy w styczniu, miesiącu międzysezonowym, nacechowanym zawsze osłabieniem obrotów. Przewidywania, iż okres karnawałowy w bieżącym roku będzie dla handlu pomyślniejszy, nie sprawdziły się; w niektórych miejscowościach obroty w sklepach bławatnych zwiększyły się zaledwie o 10%, natomiast w branży kolonialnej zakupy zmniejszyły się o 10 do 20%. Obserwując skutki zastoju w sferach kupieckich Oddział w Przemysłu stwierdza, że minimalne utargi wystarczają zaledwie na bardzo skromne utrzymanie kupca i jego rodziny, po opłaceniu kosztów handlowych i należności podatkowych. Większość kupców, których majątek stanowi wyłącznie skład towarów, przeciążona jest akceptami własnymi, bądź za towar u wytwórcy, bądź też za pożyczki gotówkowe. Zagadnieniu, gdzie tkwi przyczyna zwolnienia tętna obrotu towarowego, Oddziały poświęcają dużo uwagi. Bardzo trafnie ujmuje jego istotę Oddział w Włocławku, pisząc: „Wzrost konsumpcji, który ujawnił się na jesieni r. 1926 wskutek polepszenia się sytuacji rolników, obecnie maleje, jednocześnie zaś inteligencja wynagradzana niewspółmiernie do lat przedwojennych wyzbywa się coraz bardziej najkonieczniejszych potrzeb i nie przedstawia dla handlu tego waloru, jaki reprezentowała przed wojną”.

Spostrzeżenie powyższe potwierdza zupełny zanik rozpięcia cen rolnych i przemysłowych, który trwał do sierpnia ub. roku. Od tego jednak czasu trwa ciągły spadek cen artykułów rolnych przy nieznacznej zwyczajce przemysłowych, następuje proces otwierania się „nożyc“, który sądząc z obrotów zbożowych w styczniu nie skończył się jeszcze. W r. 1927 Rząd zapowiadał akcję wpływania na rynek zbożowy w kierunku stabilizacji cen, mającą na celu zapobiec gwałtownej niżce cen po zbiorach, i anormalnemu podnoszeniu się ich w okresie przednowkowym. Chwilowo istnieje konieczność realizowania pierwszego zadania. Dotychczasowe jednak wyniki tej akcji są bardzo skromne. W bilansie Państwowego Banku Rolnego w dn. 1.I. 1928 r., któremu powierzono stronę techniczno-handlową całego zadania, figuruje rezerwa zbożowa w wysokości zaledwie zł 1.057.170.66.

Ta zasadnicza przyczyna powoduje spadek spożycia, który się dotkliwie odczuwa w handlu, zwłaszcza w gałęzi bławatnej, skórzanej i spożywczej.

Skutkiem zastoju był dotkliwy brak kapitału obrotowego w handlu i zwiększenie się ilości protestów. Niezasilane przez odbiorcę gotówką, musiało kupiectwo ponadto uszczuplać zasoby pieniężne na wykup patentów, na które w samej Warszawie wpłacono do dn. 1.II. r. b. 8.108.000 zł. Nadomiar złego, kupcy zaopatrzyli swe sklepy w duże zapasy towarów, w nadziei korzystnej konjunktury, lokując w nich większość środków obrotowych lub wystawiając krótkoterminowe weksle, których obecnie nie są w stanie wykupić. Zdobycie gotówki stało się teraz trudne, stopa dyskontowa wzrosła. Chcąc przyjść kupiectwu z pomocą, Oddziały czynią możliwe ustępstwa i ułatwienia.



**WEKSLE MIEJSCOWE ZDYSKONTOWANE I ZAINKASOWANE**  
w roku 1927.

| ODDZIAŁY                             | Stan<br>dnia 31 grudnia<br>1926 r. |                    |           | W r o k u 1 9 2 7 |                      |              |                  |                      |           | Stan<br>dnia 31 grudnia<br>1927 r. |                    |           |
|--------------------------------------|------------------------------------|--------------------|-----------|-------------------|----------------------|--------------|------------------|----------------------|-----------|------------------------------------|--------------------|-----------|
|                                      |                                    |                    |           | zdyskontowano     |                      | zainkasowano |                  |                      |           |                                    |                    |           |
|                                      | sztuk                              | złotych            |           | sztuk             | złotych              | sztuk        | złotych          | sztuk                | złotych   | sztuk                              | złotych            |           |
| Warszawa *) . .                      | 45.512                             | 58,502.725         | 56        | 332.466           | 376,987.240          | 59           | 315.460          | 354,604.564          | 97        | 62.518                             | 80,884.401         | 18        |
| Białystok . . .                      | 70                                 | 97.710             | 95        | 1.550             | 1,569.651            | 93           | 1.428            | 1,444.768            | 53        | 192                                | 222.594            | 35        |
| Bielsko n/Śl. . .                    | 1.681                              | 1,215.415          | 37        | 13.024            | 9,338.705            | 93           | 12.225           | 8,418.931            | 72        | 2.480                              | 2,135.189          | 58        |
| Brześć n/Bugiem                      | 1.002                              | 317.325            | 95        | 9.889             | 3,503.342            | 08           | 9.250            | 3,053.740            | 86        | 1.641                              | 766.927            | 17        |
| Bydgoszcz . . .                      | 3.028                              | 2,807.700          | 82        | 19.511            | 16,245.229           | 71           | 18.477           | 15,224.636           | 54        | 4.062                              | 3,828.293          | 99        |
| Częstochowa . .                      | 2.389                              | 577.430            | 21        | 18.110            | 4,669.823            | 25           | 17.595           | 4,352.956            | 72        | 2.904                              | 894.296            | 74        |
| Drohobycz . . .                      | 1.069                              | 513.945            | 02        | 12.477            | 4,965.304            | 62           | 11.865           | 4,642.764            | 76        | 1.681                              | 836.484            | 88        |
| Gniezno . . . .                      | 1.323                              | 672.602            | 40        | 13.641            | 7,031.491            | 51           | 12.024           | 5,986.265            | 30        | 2.940                              | 1,717.828          | 61        |
| Grodno . . . . .                     | 123                                | 81.542             | —         | 941               | 498.643              | 21           | 821              | 400.019              | 78        | 243                                | 180.165            | 43        |
| Grudziądz . . .                      | 3.507                              | 2,658.993          | 54        | 22.558            | 16,921.359           | 76           | 21.491           | 16,145.294           | 48        | 4.574                              | 3,435.058          | 82        |
| Inowrocław . . .                     | 738                                | 745.747            | 66        | 4.340             | 4,129.039            | —            | 4.218            | 3,969.278            | 52        | 860                                | 905.508            | 14        |
| Jarosław . . . .                     | 84                                 | 250.559            | —         | 867               | 1,881.155            | 95           | 751              | 1,602.599            | 50        | 200                                | 529.115            | 45        |
| Jasło . . . . .                      | 687                                | 475.367            | 28        | 4.167             | 2,810.134            | 39           | 3.870            | 2,520.494            | 07        | 984                                | 765.007            | 60        |
| Kalisz . . . . .                     | 833                                | 419.244            | 53        | 8.220             | 4,569.696            | 60           | 8.161            | 4,339.379            | 93        | 892                                | 649.561            | 20        |
| Katowice . . . .                     | 1.883                              | 12,588.060         | 69        | 8.633             | 40,944.209           | 60           | 8.552            | 42,069.422           | 62        | 1.964                              | 11,462.847         | 67        |
| Kielce . . . . .                     | 705                                | 582.227            | —         | 4.752             | 3,090.540            | 14           | 4.453            | 2,996.995            | 85        | 1.004                              | 675.771            | 29        |
| Kołomyja . . . .                     | 606                                | 389.111            | 43        | 4.572             | 2,909.933            | 07           | 3.994            | 2,504.247            | 29        | 1.184                              | 794.797            | 21        |
| Kraków . . . . .                     | 13.259                             | 11,212.275         | 89        | 72.550            | 56,470.950           | 27           | 70.559           | 54,684.712           | 98        | 15.250                             | 12,998.513         | 18        |
| Królewska Huta .                     | 909                                | 3,466.994          | 21        | 4.981             | 13,836.122           | 53           | 4.559            | 11,827.548           | 45        | 1.431                              | 5,475.568          | 29        |
| Leszno . . . . .                     | 602                                | 552.308            | 17        | 5.901             | 4,022.688            | 38           | 5.015            | 3,331.631            | 68        | 1.488                              | 1,243.364          | 87        |
| Lidzbark . . . .                     | 1.171                              | 420.374            | 65        | 8.091             | 3,240.533            | 85           | 7.674            | 2,927.278            | 37        | 1.588                              | 733.630            | 13        |
| Lublin . . . . .                     | 2.038                              | 1,961.026          | 05        | 12.596            | 14,735.401           | 31           | 11.887           | 13,625.016           | 28        | 2.747                              | 3,071.411          | 08        |
| Lwów . . . . .                       | 18.469                             | 20,767.640         | 73        | 96.069            | 93,043.792           | 68           | 94.360           | 91,811.372           | 57        | 20.178                             | 22,000.060         | 84        |
| Łomża . . . . .                      | 270                                | 213.252            | 80        | 2.687             | 1,794.880            | 81           | 2.145            | 1,504.231            | 38        | 812                                | 503.902            | 23        |
| Łódź . . . . .                       | 10.272                             | 6,914.211          | 69        | 115.457           | 60,520.231           | 07           | 107.301          | 57,798.980           | 75        | 18.428                             | 9,635.462          | 01        |
| Łuck . . . . .                       | 246                                | 109.084            | 57        | 4.199             | 2,647.895            | 78           | 3.310            | 1,877.176            | 38        | 1.135                              | 879.803            | 97        |
| Nowy Sącz . . . .                    | 88                                 | 77.253             | 52        | 1.615             | 1,025.167            | 04           | 1.420            | 918.360              | 71        | 283                                | 184.059            | 85        |
| Ostrów (Pozn.) .                     | 902                                | 606.243            | 12        | 5.650             | 4,165.146            | 20           | 5.210            | 3,639.585            | 98        | 1.342                              | 1,131.803          | 34        |
| Pińsk . . . . .                      | 87                                 | 44.465             | —         | 1.265             | 696.993              | 76           | 1.036            | 540.918              | 21        | 316                                | 200.540            | 55        |
| Piotrków . . . .                     | 1.509                              | 652.068            | 11        | 12.246            | 5,141.630            | 32           | 11.726           | 4,853.493            | 96        | 2.029                              | 940.204            | 47        |
| Płock . . . . .                      | 575                                | 425.142            | 75        | 4.496             | 3,482.311            | 60           | 4.091            | 3,142.892            | 51        | 980                                | 764.561            | 84        |
| Poznań . . . . .                     | 21.559                             | 42,360.938         | 62        | 127.744           | 206,427.153          | 08           | 121.633          | 199,851.043          | 92        | 27.670                             | 48,937.047         | 78        |
| Przemyśl . . . .                     | 320                                | 183.530            | 76        | 3.261             | 1,545.017            | 40           | 3.213            | 1,572.549            | 84        | 368                                | 155.998            | 32        |
| Radom . . . . .                      | 3.264                              | 1,350.881          | 47        | 24.189            | 11,074.983           | 73           | 23.298           | 10,302.109           | 51        | 4.155                              | 2,123.755          | 69        |
| Równe . . . . .                      | 393                                | 412.902            | 35        | 4.301             | 3,949.590            | 33           | 3.762            | 3,422.648            | 97        | 932                                | 939.843            | 71        |
| Rybnik . . . . .                     | 195                                | 85.683             | 26        | 3.073             | 1,322.640            | 45           | 2.476            | 1,116.827            | 03        | 792                                | 291.496            | 68        |
| Rzeszów . . . .                      | 279                                | 461.495            | 67        | 1.622             | 2,466.803            | 26           | 1.512            | 2,257.601            | 44        | 389                                | 670.697            | 49        |
| Siedlce . . . . .                    | 124                                | 154.096            | 95        | 1.318             | 1,167.063            | 59           | 1.128            | 1,034.872            | 02        | 314                                | 286.288            | 52        |
| Sosnowiec . . . .                    | 1.893                              | 997.336            | 91        | 14.161            | 8,061.368            | 50           | 13.351           | 6,688.926            | 48        | 2.703                              | 2,369.778          | 93        |
| Stanisławów . . .                    | 1.641                              | 787.682            | 74        | 14.958            | 7,014.677            | 16           | 13.421           | 6,313.530            | 52        | 3.178                              | 1,488.829          | 38        |
| Starogard . . . .                    | 207                                | 160.217            | 52        | 1.600             | 1,096.639            | 83           | 1.417            | 986.408              | 05        | 390                                | 270.449            | 30        |
| Suwałki . . . . .                    | 714                                | 167.777            | 04        | 5.502             | 1,357.065            | 95           | 5.502            | 1,327.841            | 34        | 714                                | 197.001            | 65        |
| Tarnopol . . . .                     | 348                                | 218.976            | 48        | 1.873             | 1,310.141            | 69           | 1.832            | 1,202.888            | 21        | 389                                | 326.229            | 96        |
| Tarnów . . . . .                     | 381                                | 169.228            | 54        | 4.014             | 1,589.938            | 04           | 3.604            | 1,436.778            | 37        | 791                                | 322.388            | 21        |
| Tczew . . . . .                      | 142                                | 96.144             | 19        | 1.367             | 1,051.063            | 33           | 1.112            | 883.260              | 81        | 297                                | 263.946            | 71        |
| Tomaszów Maz. .                      | 348                                | 186.111            | 35        | 3.010             | 1,305.061            | 36           | 2.783            | 1,265.257            | 45        | 575                                | 225.915            | 26        |
| Toruń . . . . .                      | 2.099                              | 2,010.638          | 38        | 15.683            | 15,362.203           | 32           | 15.332           | 14,715.055           | 07        | 2.450                              | 2,657.786          | 63        |
| Wejherowo . . . .                    | 162                                | 83.292             | 59        | 1.524             | 845.880              | 44           | 1.228            | 659.948              | 86        | 458                                | 269.224            | 17        |
| Wilno . . . . .                      | 6.185                              | 3,443.612          | 18        | 34.810            | 18,379.781           | 35           | 34.830           | 17,908.811           | 57        | 6.165                              | 3,914.581          | 96        |
| Włocławek . . . .                    | 1.087                              | 943.948            | 15        | 9.769             | 6,295.865            | 02           | 9.437            | 5,903.526            | 22        | 1.419                              | 1,336.286          | 95        |
| Zamość . . . . .                     | —                                  | —                  | —         | 1.095             | 956.798              | 24           | 778              | 619.435              | 36        | 317                                | 337.332            | 88        |
| <b>Razem . .</b>                     | <b>156.978</b>                     | <b>184,591.545</b> | <b>82</b> | <b>1,102.395</b>  | <b>1,059.468.983</b> | <b>01</b>    | <b>1,046.577</b> | <b>1,006,228.882</b> | <b>69</b> | <b>212.796</b>                     | <b>237,831.646</b> | <b>14</b> |
| *) W tem Gdańsk<br>jako korespondent | 1                                  | 4.395              | 94        | 18                | 95.010               | 68           | 10               | 27.292               | 93        | 9                                  | 72.113             | 66        |



# WEKSLA ZAMIEJSCOWE NADESLANE I ZAINKASOWANE W ROKU 1927.

| ODDZIAŁY                       | Stan portfeliu dnia<br>31 grudnia 1926 r. |                    | W r o k u 1 9 2 7 |                  | Zainkasowane, względnie<br>odesłano celem wykupu |           | Stan portfeliu dnia<br>31 grudnia 1927 r. |                      | Weksle znajdujące się<br>dnia 31 grudnia 1927 r.<br>w drodze |                | Stan ogólny łącznie<br>z weksłami znajdującymi<br>się w drodze |           |               |                  |           |                |                    |           |
|--------------------------------|-------------------------------------------|--------------------|-------------------|------------------|--------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------|----------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------|-----------|---------------|------------------|-----------|----------------|--------------------|-----------|
|                                | sztuk                                     | złotych            | sztuk             | złotych          | sztuk                                            | złotych   | sztuk                                     | złotych              | sztuk                                                        | złotych        | sztuk                                                          | złotych   |               |                  |           |                |                    |           |
| <b>Warszawa *)</b> . . . . .   | 33,800                                    | 27,950,215         | 47                | 344,109          | 211,119,291                                      | 42        | 315,070                                   | 194,512,346          | 59                                                           | 62,839         | 44,557,160                                                     | 30        | 2,719         | 1,775,150        | 85        | 65,558         | 46,332,311         | 15        |
| Białystok . . . . .            | 4,402                                     | 1,308,281          | 59                | 39,991           | 12,043,281                                       | 58        | 37,764                                    | 11,277,002           | 34                                                           | 6,629          | 2,074,560                                                      | 83        | 161           | 45,536           | 82        | 6,790          | 2,120,097          | 65        |
| Bielsko n/Śl. . . . .          | 3,451                                     | 1,309,335          | 84                | 38,608           | 14,008,746                                       | 99        | 37,298                                    | 13,312,997           | 80                                                           | 4,761          | 2,005,115                                                      | 03        | 212           | 60,080           | 34        | 4,973          | 2,065,195          | 37        |
| Brześć n/Bugiem . . . . .      | 6,094                                     | 1,875,576          | 19                | 71,201           | 20,262,125                                       | 57        | 64,458                                    | 18,437,638           | 91                                                           | 12,837         | 3,700,062                                                      | 85        | 234           | 54,594           | 49        | 13,071         | 3,754,657          | 34        |
| Bydgoszcz . . . . .            | 5,214                                     | 2,348,563          | 80                | 55,609           | 29,288,598                                       | 97        | 50,900                                    | 22,675,998           | 39                                                           | 9,923          | 4,961,164                                                      | 88        | 230           | 111,558          | 69        | 10,153         | 5,072,723          | 07        |
| Częstochowa . . . . .          | 4,784                                     | 1,497,621          | 00                | 59,417           | 17,735,092                                       | 39        | 54,614                                    | 16,250,825           | 58                                                           | 9,587          | 2,981,887                                                      | 81        | 123           | 43,882           | 78        | 9,710          | 3,025,770          | 59        |
| Drohoicz . . . . .             | 4,390                                     | 1,144,953          | 61                | 51,986           | 13,281,689                                       | 25        | 46,268                                    | 11,682,750           | 12                                                           | 10,108         | 2,743,895                                                      | 74        | 603           | 151,081          | 36        | 10,711         | 2,894,977          | 10        |
| Gniezno . . . . .              | 1,403                                     | 644,005            | 79                | 14,890           | 6,537,111                                        | 61        | 13,376                                    | 5,686,840            | 35                                                           | 2,917          | 1,494,277                                                      | 05        | 40            | 22,542           | 27        | 2,705          | 746,753            | 37        |
| Grudziądz . . . . .            | 1,941                                     | 501,287            | 25                | 24,166           | 6,517,080                                        | 11        | 21,375                                    | 5,651,985            | 11                                                           | 4,732          | 1,366,382                                                      | 25        | 99            | 34,633           | 30        | 4,831          | 1,401,015          | 45        |
| Inowrocław . . . . .           | 2,825                                     | 1,276,217          | 11                | 25,555           | 11,600,621                                       | 24        | 23,800                                    | 10,629,106           | 45                                                           | 4,590          | 2,247,731                                                      | 90        | 148           | 89,814           | 37        | 4,738          | 2,337,546          | 27        |
| Jarosław . . . . .             | 2,111                                     | 1,116,039          | 56                | 16,711           | 7,543,378                                        | 39        | 16,024                                    | 7,169,020            | 46                                                           | 2,798          | 1,490,397                                                      | 49        | 40            | 21,590           | 53        | 2,838          | 1,511,938          | 02        |
| Jasło . . . . .                | 1,539                                     | 486,591            | 52                | 15,005           | 3,951,171                                        | 56        | 13,899                                    | 3,713,551            | 98                                                           | 2,645          | 724,211                                                        | 10        | 60            | 22,542           | 27        | 2,705          | 746,753            | 37        |
| Kalisz . . . . .               | 1,375                                     | 411,669            | 99                | 19,247           | 5,419,177                                        | 53        | 17,347                                    | 4,837,855            | 36                                                           | 3,375          | 992,992                                                        | 16        | 40            | 10,653           | 06        | 3,415          | 1,003,645          | 22        |
| Katowice . . . . .             | 5,222                                     | 1,965,481          | 48                | 58,558           | 19,862,767                                       | 57        | 53,856                                    | 18,032,332           | 32                                                           | 9,924          | 3,795,916                                                      | 73        | 119           | 40,452           | 13        | 10,043         | 3,836,368          | 86        |
| Kielce . . . . .               | 3,353                                     | 2,784,497          | 74                | 42,704           | 33,925,926                                       | 96        | 39,536                                    | 31,427,837           | 47                                                           | 6,521          | 5,282,587                                                      | 23        | 62            | 61,429           | 17        | 6,583          | 5,344,016          | 40        |
| Kolonia . . . . .              | 3,282                                     | 1,058,937          | 66                | 36,745           | 11,392,824                                       | 90        | 32,856                                    | 10,248,146           | 22                                                           | 7,171          | 2,203,616                                                      | 34        | 32            | 7,396            | 61        | 7,203          | 2,211,012          | 95        |
| Kraków . . . . .               | 3,134                                     | 809,975            | 52                | 24,170           | 6,728,634                                        | 11        | 23,098                                    | 6,324,372            | 23                                                           | 4,206          | 1,214,237                                                      | 40        | 105           | 24,959           | 41        | 4,311          | 1,239,196          | 81        |
| Królewska Huta . . . . .       | 14,595                                    | 9,419,261          | 06                | 124,446          | 59,291,801                                       | 26        | 117,355                                   | 58,319,577           | 43                                                           | 21,686         | 10,391,485                                                     | 09        | 930           | 203,884          | 16        | 22,616         | 10,990,065         | 02        |
| Leszno . . . . .               | 1,655                                     | 2,305,128          | 06                | 19,678           | 14,572,176                                       | 59        | 17,586                                    | 14,134,460           | 40                                                           | 4,163          | 2,442,844                                                      | 25        | 87            | 598,579          | 93        | 2,616          | 2,646,728          | 41        |
| Lidzbark . . . . .             | 2,034                                     | 893,373            | 72                | 22,146           | 9,006,578                                        | 52        | 19,469                                    | 7,941,760            | 04                                                           | 3,747          | 1,958,192                                                      | 20        | 153           | 69,676           | 41        | 4,316          | 2,027,868          | 61        |
| Lublin . . . . .               | 1,968                                     | 708,754            | 02                | 22,146           | 7,497,507                                        | 62        | 20,252                                    | 28,161,380           | 16                                                           | 14,709         | 1,382,314                                                      | 01        | 103           | 83,467           | 10        | 3,965          | 1,415,781          | 11        |
| Lwów . . . . .                 | 8,859                                     | 3,669,519          | 20                | 78,915           | 30,556,787                                       | 62        | 73,085                                    | 28,613,380           | 54                                                           | 3,862          | 1,958,192                                                      | 20        | 153           | 69,676           | 41        | 4,316          | 2,027,868          | 61        |
| Łomża . . . . .                | 22,910                                    | 10,979,615         | 23                | 186,638          | 79,882,472                                       | 36        | 178,447                                   | 78,713,702           | 54                                                           | 31,101         | 12,148,385                                                     | 05        | 1,341         | 562,891          | 31        | 32,442         | 12,711,276         | 36        |
| Łódź . . . . .                 | 17,141                                    | 8,994,507          | 31                | 179,242          | 76,449,847                                       | 73        | 165,611                                   | 71,045,017           | 06                                                           | 3,782          | 1,185,385                                                      | 34        | 169           | 49,702           | 18        | 3,951          | 1,235,087          | 52        |
| Łuck . . . . .                 | 2,677                                     | 760,285            | 55                | 27,639           | 7,959,950                                        | 94        | 24,381                                    | 6,987,436            | 24                                                           | 30,772         | 14,415,337                                                     | 98        | 623           | 229,316          | 70        | 31,395         | 14,644,654         | 68        |
| Nowy Sącz . . . . .            | 2,040                                     | 611,395            | 35                | 30,637           | 9,052,790                                        | 24        | 26,303                                    | 7,740,925            | 74                                                           | 5,935          | 1,732,800                                                      | 25        | 25            | 101,715          | 46        | 6,279          | 1,834,515          | 71        |
| Ostrów (Pozn.) . . . . .       | 1,739                                     | 1,326,889          | 39                | 16,670           | 8,131,128                                        | 25        | 14,960                                    | 7,260,068            | 52                                                           | 6,374          | 1,923,259                                                      | 84        | 344           | 37,555           | 31        | 6,496          | 1,960,815          | 15        |
| Piasek . . . . .               | 1,666                                     | 487,590            | 79                | 15,393           | 4,689,680                                        | 90        | 14,475                                    | 4,357,439            | 99                                                           | 3,449          | 2,197,949                                                      | 52        | 52            | 25,593           | 90        | 3,501          | 2,223,543          | 42        |
| Piotków . . . . .              | 2,629                                     | 803,713            | 53                | 31,646           | 8,852,365                                        | 91        | 28,740                                    | 8,033,728            | 59                                                           | 2,584          | 819,831                                                        | 30        | 90            | 32,828           | 41        | 2,674          | 852,659            | 71        |
| Płock . . . . .                | 2,025                                     | 731,920            | 42                | 22,737           | 6,949,646                                        | 11        | 20,778                                    | 6,367,326            | 53                                                           | 3,984          | 1,622,920                                                      | 85        | 46            | 14,438           | 50        | 5,581          | 1,636,789          | 35        |
| Poznań . . . . .               | 15,008                                    | 13,830,051         | 99                | 122,602          | 98,268,671                                       | 98        | 114,658                                   | 90,981,883           | 17                                                           | 92,952         | 21,116,840                                                     | 80        | 232           | 254,376          | 98        | 23,184         | 21,371,217         | 78        |
| Przemysł . . . . .             | 5,055                                     | 1,387,614          | 31                | 36,103           | 9,841,948                                        | 52        | 34,822                                    | 9,508,159            | 65                                                           | 6,336          | 1,721,403                                                      | 18        | 94            | 32,525           | 71        | 6,430          | 1,753,928          | 89        |
| Radom . . . . .                | 5,566                                     | 2,345,863          | 17                | 61,777           | 21,773,026                                       | 89        | 55,896                                    | 19,904,046           | 47                                                           | 11,357         | 4,214,843                                                      | 59        | 206           | 91,466           | 64        | 11,563         | 4,306,340          | 23        |
| Równe . . . . .                | 5,482                                     | 2,481,366          | 47                | 52,553           | 21,179,998                                       | 16        | 46,655                                    | 19,432,296           | 07                                                           | 11,389         | 4,229,068                                                      | 56        | 507           | 178,730          | 29        | 11,896         | 4,407,798          | 85        |
| Rybnik . . . . .               | 549                                       | 254,341            | 20                | 8,242            | 4,019,754                                        | 99        | 7,299                                     | 3,359,407            | 19                                                           | 1,492          | 914,689                                                        | —         | 66            | 21,176           | 77        | 1,558          | 935,865            | 77        |
| Rzeszów . . . . .              | 4,537                                     | 1,699,275          | 14                | 39,403           | 12,668,447                                       | 44        | 37,260                                    | 12,250,564           | 94                                                           | 6,680          | 2,117,157                                                      | 64        | 119           | 40,329           | 19        | 6,799          | 2,157,486          | 83        |
| Siedlce . . . . .              | 1,470                                     | 593,050            | 38                | 16,411           | 5,299,895                                        | 33        | 14,783                                    | 4,949,364            | 71                                                           | 3,098          | 942,981                                                        | —         | 50            | 14,736           | 70        | 3,148          | 957,717            | 70        |
| Sosnowiec . . . . .            | 9,257                                     | 3,879,898          | 34                | 96,608           | 33,624,120                                       | 85        | 90,065                                    | 31,970,383           | 11                                                           | 15,800         | 5,533,633                                                      | 08        | 611           | 217,250          | 13        | 16,411         | 5,750,886          | 21        |
| Stanisławów . . . . .          | 6,849                                     | 2,193,956          | 86                | 62,168           | 19,618,334                                       | 15        | 58,215                                    | 18,421,082           | 59                                                           | 10,752         | 3,391,298                                                      | 42        | 381           | 115,691          | 34        | 11,133         | 3,506,899          | 76        |
| Starogard . . . . .            | 1,023                                     | 579,062            | 93                | 10,028           | 5,028,293                                        | 54        | 9,415                                     | 4,458,563            | 71                                                           | 1,636          | 1,148,792                                                      | 76        | 58            | 98,723           | 01        | 1,694          | 1,247,515          | 77        |
| Suwałki . . . . .              | 978                                       | 267,076            | 41                | 11,114           | 3,409,132                                        | 07        | 10,121                                    | 3,061,334            | —                                                            | 1,971          | 614,874                                                        | 48        | 159           | 43,405           | 55        | 2,130          | 658,280            | 03        |
| Tarnopol . . . . .             | 5,270                                     | 1,693,851          | 54                | 40,049           | 13,515,152                                       | 63        | 38,213                                    | 12,772,487           | 82                                                           | 7,106          | 2,436,526                                                      | 35        | 255           | 78,905           | 46        | 7,361          | 2,515,431          | 81        |
| Tarnów . . . . .               | 4,918                                     | 1,544,125          | 27                | 43,731           | 13,037,807                                       | 85        | 41,250                                    | 12,374,882           | 54                                                           | 7,399          | 2,207,050                                                      | 58        | 160           | 34,116           | 55        | 7,559          | 2,241,167          | 13        |
| Tczew . . . . .                | 905                                       | 591,753            | 37                | 8,021            | 4,667,489                                        | 18        | 7,532                                     | 4,315,379            | 10                                                           | 1,394          | 943,863                                                        | 45        | 38            | 26,982           | 24        | 1,432          | 970,845            | 69        |
| Tomaszów Mazow. . . . .        | 1,144                                     | 348,278            | 60                | 18,458           | 5,235,439                                        | 57        | 16,215                                    | 4,538,240            | 23                                                           | 3,387          | 1,045,477                                                      | 94        | 170           | 54,959           | 74        | 3,557          | 1,100,437          | 68        |
| Toruń . . . . .                | 3,557                                     | 1,986,393          | 47                | 34,349           | 16,784,391                                       | 09        | 31,995                                    | 15,753,937           | 49                                                           | 5,911          | 3,016,847                                                      | 07        | 119           | 67,545           | 97        | 6,030          | 3,084,393          | 04        |
| Węlnow . . . . .               | 291                                       | 147,329            | 00                | 4,277            | 2,948,221                                        | 22        | 3,700                                     | 2,348,542            | 34                                                           | 868            | 747,007                                                        | 88        | 38            | 27,357           | 55        | 906            | 774,365            | 43        |
| Włocławek . . . . .            | 8,997                                     | 3,568,343          | 68                | 93,531           | 35,260,799                                       | 99        | 86,668                                    | 32,336,219           | 55                                                           | 15,860         | 6,492,924                                                      | 12        | 803           | 314,509          | 39        | 16,663         | 6,807,433          | 51        |
| Zamość . . . . .               | 5,231                                     | 2,101,316          | 42                | 22,847           | 20,335,545                                       | 42        | 18,619                                    | 18,462,327           | 72                                                           | 10,458         | 3,974,534                                                      | 63        | 129           | 47,075           | 57        | 10,587         | 4,021,610          | 20        |
| <b>Razem . . . . .</b>         | <b>258,075</b>                            | <b>132,296,419</b> | <b>34</b>         | <b>2,578,451</b> | <b>1,110,403,351</b>                             | <b>45</b> | <b>2,379,206</b>                          | <b>1,031,049,432</b> | <b>63</b>                                                    | <b>457,320</b> | <b>211,650,348</b>                                             | <b>16</b> | <b>14,022</b> | <b>6,516,739</b> | <b>69</b> | <b>471,342</b> | <b>218,167,087</b> | <b>85</b> |
| <b>Weksle w obiegu walucie</b> | <b>14</b>                                 | <b>251,039</b>     | <b>50</b>         | <b>9</b>         | <b>79,234</b>                                    | <b>13</b> | <                                         |                      |                                                              |                |                                                                |           |               |                  |           |                |                    |           |